

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 11 lutego 2021 r.

Znak: WK-612/1/4/20/21

Pan
Daniel Beger
Prezydent Miasta
Świętochłowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w okresie od 19 sierpnia do 8 września 2020 r. kontrolę doraźną gospodarki finansowej **Miasta Świętochłowice** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 8 września 2020 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 grudnia 2020 r. przez Prezydenta Miasta Świętochłowice oraz Skarbnika Miasta, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137).

W zakresie zaciągania zobowiązań:

- *W 2019 r. Miasto Świętochłowice zaciągnęło zobowiązania zaliczane do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 72 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.), pomimo iż Rada Miejska w Świętochłowicach w uchwale budżetowej na 2019 r. nie określiła limitu tych zobowiązań oraz nie upoważniła Prezydenta Miasta do zaciągnięcia tych zobowiązań. Ponadto, przed ich zaciągnięciem, Prezydent nie zwrócił się do regionalnej izby obrachunkowej o opinię o możliwości spłaty zobowiązań.*

Powyższym naruszono art. 91 ust. 1 oraz art. 212 ust. 2 pkt 1a w związku z art. 212 ust. 1 pkt 6a ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z przywołanymi przepisami, w uchwale budżetowej organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd do zaciągnięcia zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, innych niż kredyty i pożyczki. Suma zaciągniętych kredytów i pożyczek, innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, oraz zobowiązań z wyemitowanych papierów wartościowych nie może przekroczyć kwot określonych

w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. W myśl art. 212 ust. 1 pkt 6a ww. ustawy, uchwała budżetowa określa limit zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, innych niż kredyty i pożyczki oraz emitowane papiery wartościowe, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 ww. ustawy.

Ponadto, zgodnie z art. 91 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zaciągnięcie innego zobowiązania niż kredyt i pożyczka, zaliczanego do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, wymaga uzyskania przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty zobowiązania.

Zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 1a ww. ustawy, państwowy dług publiczny obejmuje zobowiązania sektora finansów publicznych m.in. z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, w tym zobowiązania finansowe wynikające ze stosunków prawnych, które nazwą odpowiadają tym tytułom dłużnym oraz z innych stosunków prawnych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do skutków wynikających z umów kredytów i pożyczek.

Powyższe dotyczyło ugody mediacyjnej zawartej w dniu 28 października 2019 r. z Przedsiębiorstwem Remontowo-Budowlanym „Budorem” Rejek Łukasz – Lider Konsorcjum, Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane „Budorem” – Partner Konsorcjum 1, Termoprojekt – Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – Partner Konsorcjum 2.

Uгода dotyczyła ustalenia wzajemnych obciążeń w związku z odstąpieniem przez Miasto Świętochłowice od umowy nr 65/IK/272/ZP/2016 z dnia 14 czerwca 2016 r., na mocy której Konsorcjum zobowiązane było do wykonania przedmiotu umowy pod nazwą „Termomodernizacja budynków Powiatowego Urzędu Pracy w Świętochłowicach wraz z jego przebudową w celu poprawy efektywności energetycznej w infrastrukturze publicznej”, do dnia 25 września 2017 r. za wynagrodzeniem w kwocie 4.631.970,97 złotych netto, 5.697.324,29 złotych brutto.

Gmina Świętochłowice pismem z dnia 24 sierpnia 2018 r. odstąpiła od umowy w części niewykonanej na dzień odstąpienia. Konsorcjum pismem z dnia 2 grudnia 2018 r. odstąpiło od umowy w części niewykonanej na dzień odstąpienia. Gmina Świętochłowice oraz Konsorcjum zgłosiły wzajemne roszczenia z tytułu kar umownych i odszkodowań. Gmina dokonała oceny skutków ugody, co znalazło odzwierciedlenie w postaci pisemnej opinii prawniczej.

W wyniku zawartej ugody mediacyjnej strony dokonały potrącenia roszczeń konsorcjum z tytułu wykonania prac na kwotę 4.469.035,17 zł. (FV 1/12/2018 oraz FA/2/12/2018) po odjęciu płatności dokonanych przez Miasto Świętochłowice na rzecz podwykonawców w wysokości 537.506,57 zł oraz kary umownej z tytułu nienależytego wykonania umowy w wysokości 569.732,43 zł. W wyniku tego potrącenia pozostała do zapłaty przez Gminę Świętochłowice kwota 3.361.796,17 zł oraz odsetki w wysokości 293.679,80 zł. Zobowiązanie wobec Konsorcjum w łącznej kwocie 3.655.475,97 zł rozłożone zostało na 13 rat.

Spłata rat następowała terminowo, na dzień 8 września 2020 r. do spłaty pozostała jedna rata w wysokości 180.000,00 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w sprawie upoważnienia do zaciągnięcia ww. tytułu dłużnego, zawierając ugodę mediacyjną z firmą Konsorcjum kierowano się upoważnieniem zawartym w § 3 pkt 2 uchwały Nr V/27/18 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Świętochłowice na lata 2019 - 2037, która została unieważniona uchwałą Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Nr 13/II/2019 z dnia 10 stycznia 2019 r. oraz upoważnieniem zawartym w uchwale Nr XLV/375/17 Rady Miejskiej

w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2017 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Świętochłowice na lata 2018 - 2035.

Pracownicy powoływali się na upoważnienia dotyczące zadań związanych z ciągłością działania jednostki.

Ww. ugoda została podpisana przez p. Sławomira Pośpiecha – Pierwszego Zastępcę Prezydenta Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 1

Zaciągać zobowiązania zaliczane do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 72 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), w granicach limitu zobowiązań oraz upoważnień Prezydenta do zaciągnięcia tych zobowiązań określonych przez Radę Miejską w Świętochłowicach w uchwale budżetowej oraz po uzyskaniu opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty zobowiązań, mając na uwadze art. 91 ust. 1 oraz art. 212 ust. 2 pkt 1a w związku z art. 212 ust. 1 pkt 6a ww. ustawy o finansach publicznych.

- W latach 2018 - 2019 zaciągnięto zobowiązania z terminem ich realizacji wykraczającym poza rok budżetowy, bez stosownego upoważnienia Rady Miejskiej w Świętochłowicach.

Zgodnie z art. 211 ust. 1-4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy. Rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa. W myśl art. 261 ww. ustawy, kierownik samorządowej jednostki budżetowej może zaciągać zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym.

Z kolei zgodnie z art. 228 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 w związku z art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do:

- zaciągania zobowiązań związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć. W załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia m.in. limit wydatków w poszczególnych latach.
- zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Powyższe dotyczyło umów o numerach:

- U/355/RPS/1295/2019 z dnia 19 września 2019 r. zawartej na przeprowadzenie cyklu dziesięciu seminariów w ramach Uniwersytetu Dziecięcego w Świętochłowicach z okresem obowiązywania do 1 października 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. Kwota wydatków obciążających budżet roku 2020 wynosiła 14.000,00 zł brutto,
- U/4/WFE/7/2018 z dnia 05 grudnia 2018 r. zawartej na wynajem sali szkoleniowej wraz z wyposażeniem w okresie od 3 grudnia 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. Kwota wydatków obciążających budżet roku 2019 wynosiła 2.625,00 zł brutto.

- 102/IK/272/ZP/2018 z dnia 31.12.2018 r. zawartej na wykonanie robót budowlanych w zakresie „Remontów częściowych dróg będących w zarządzie Prezydenta Miasta Świętochłowice” w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. Wartość umowy wynosiła 950.273,17 zł. brutto.
- 24/DM/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. - na wykonanie usług polegających na „Remontach i bieżącym utrzymaniu wiat przystankowych zlokalizowanych na terenie gminy Świętochłowice w roku 2020” na kwotę 79.694,00 zł brutto. Okres realizacji umowy przypadła od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.
- 25/DM/2019 z dnia 23 grudnia 2019 r. - na wykonanie kompletnej dokumentacji aplikacyjnej dla zadania „Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia poprzez wymianę istniejącego oświetlenia ulicznego na nowe w technologii LED w wybranych rejonach Miasta Świętochłowice”. Umowa obowiązywała do dnia 8 stycznia 2020 r. Przedłożono protokół odbioru dnia 8 stycznia 2020 r. i w tym dniu dokonano odbioru dokumentacji. Wynagrodzenie za wykonanie umowy wyniosło brutto 7.500,00 zł.
- Aneksu nr 2 do umowy nr 57/IK/272/ZP/2018 z dnia 14 sierpnia 2018 r. na wykonanie termomodernizacji budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 10 oraz remont i malowanie elewacji miejskich placówek oświatowych w Świętochłowicach wraz z robotami towarzyszącymi. Wartość przedmiotu umowy wynosiła 844.948,77 zł brutto. Aneksem nr 1 przesunięto termin realizacji zadania do dnia 28 grudnia 2018 r., zaś aneksem nr 2 ustalono nowy termin, tj. do dnia 05 stycznia 2019 r. Przeniesiono tym samym zobowiązanie wobec wykonawcy z tytułu części wynagrodzenia w wysokości brutto 216.398,72 zł, za wykonanie robót budowlanych, których realizacja i zapłata nastąpiły w roku budżetowym 2019. Pracownicy Urzędu Miejskiego wyjaśnili, że projekt budżetu Miasta na 2019 r., przedłożony na sesji Rady Miejskiej w dniu 31 grudnia 2018 r., zabezpieczał w planie wydatków w rozdz. 80102, § 6050, kwotę 845.000 zł, z przeznaczeniem na zapłatę wynagrodzenia należnego wykonawcy robót.

Ww. umowy i aneks do umowy nie dotyczyły zadań, których realizacja była niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki.

Załączniki nr 2 (wykazy przedsięwzięć) do uchwał: Nr XLV/375/17 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Świętochłowice na lata 2018 - 2035 oraz Nr V/27/18 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Świętochłowice na lata 2019 - 2037 nie zawierały limitów dla zadań realizowanych na podstawie ww. umów.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Miejskiego, upoważnienie do zawarcia powyższych umów wynikało z art. 228 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Umowę nr U/431/WKO/1662/2019 z dnia 12 grudnia 2019 r. podpisali: p. Sławomir Pośpiech – Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice i Naczelnik Wydziału Komunikacji.

Umowę nr U/355/RPS/1295/2019 z dnia 19 września 2019 r. podpisał p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice.

Umowę nr U/4/WFE/7/2018 z dnia 05 grudnia 2018 r. podpisał Naczelnik Wydziału Funduszy Europejskich i Rozwoju Miasta, na podstawie upoważnienia Prezydenta Miasta Świętochłowice nr 408/2015 z dnia 24 listopada 2015 r.

Umowę nr 102/IK/272/ZP/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. podpisali: p. Sławomir Pośpiech – Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice oraz Naczelnik Wydziału Inwestycji i Spraw Komunalnych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

Umowę nr 24/DM/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r. podpisali: p. Sławomir Pośpiech – Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice oraz Kierownik Referatu Dróg i Mostów Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

Umowę nr 25/DM/2019 z dnia 23 grudnia 2019 r. podpisali: p. Sławomir Pośpiech – Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta oraz Kierownik Referatu Dróg i Mostów.

Aneks nr 2 z dnia 28 grudnia 2018 r. do Umowy nr 57/IK/272/ZP/2018 z dnia 14 sierpnia 2018 r. podpisali p. Sławomir Pośpiech – ówczesny Drugi Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice, działający z upoważnienia Prezydenta Miasta Świętochłowice nr 448/2018 z dnia 10 grudnia 2018 r. oraz ówczesny Naczelnik Wydziału Inwestycji i Spraw Komunalnych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, działającego z upoważnienia Prezydenta Miasta Świętochłowice nr 449/2018 z dnia 10 grudnia 2018 r.

Nieprawidłowość w zakresie zaciągania zobowiązań wieloletnich stwierdzono również w trakcie poprzedniej kontroli, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Znak: WK-610/46/4/18/19 z dnia 16 kwietnia 2019 r.

Wniosek nr 2

Zaciągać zobowiązania na zadania wieloletnie, których realizacja w latach następnych nie jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, po uwzględnieniu ich w wykazie przedsięwzięć załączonym do wieloletniej prognozy finansowej, tj. po uzyskaniu upoważnienia Rady Miejskiej w Świętochłowicach, stosownie do wymogów art. 228 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 226 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2018 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli), w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach nie utworzono rezerw na znane jednostce ryzyko z tytułu toczących się spraw sądowych oraz zawartych umów o obsługę tych spraw, co było niezgodne z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 35d ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanymi przepisami, wycena majątku powinna się odbywać m.in. z uwzględnieniem rezerwy na znane jednostce ryzyko. Rezerwy tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, m. in. w zakresie skutków toczącego się postępowania sądowego.*

Powyższe dotyczyło przedmiotów sporu z tytułu umowy nr U/K/1/GM/1/14 w związku z odstąpieniem od tej umowy i zakończeniem współpracy przez Strony.

W umowie nr U/K/1/GM/1/14 z dnia 3 lutego 2014 r. zostało określone wynagrodzenie ryczałtowo – kosztorysowe wykonawcy na łączną kwotę brutto 29.779.341,83 zł, netto 26.325.874,44 zł, w tym: wynagrodzenie ryczałtowe za wykonanie robót budowlanych w wysokości 8.982.649,56 zł netto, 11.048.658,96 zł brutto; wynagrodzenie kosztorysowe za wykonanie usług polegających na wydobywaniu, transporcie i utylizacji osadów dennych w wysokości 17.343.224,88 zł netto, 18.730.682,87 zł brutto.

Spółka z o.o. (...) w postępowaniu sądowym z jej powództwa przeciwko Gminie Świętochłowice o sygn. akt XIII GC 505/15 wysunęła roszczenia wobec Gminy o zapłatę:

- 4.109.625,73 zł z ustawowymi odsetkami od 16.09.2014 r. do dnia zapłaty – tytułem kary umownej jako odstąpienie od Umowy nr U/K/1/GM/1/14 przez Spółkę z o.o. (w ocenie spółki z przyczyn leżących po stronie Gminy);
  - 1.000.000,00 zł z ustawowymi odsetkami od 17.10.2014 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu wadium przekształconego w zabezpieczenie - gwarancję należytego wykonania Umowy nr U/K/1/GM/1/14,
  - 5.601.048,17 zł z ustawowymi odsetkami od 17.10.2014 r. do dnia zapłaty tytułem wykonanych robót budowlanych oraz usług w zakresie wydobywania i transportu odpadów oraz utylizacji odpadów w ilości 1328 ton przez spółkę z o.o.,
  - 1.909.600,83 zł z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty.
- W czasie kontroli pracownicy Urzędu Miejskiego wyjaśnili, że w chwili obecnej w tejże sprawie czas trwania mediacji przedłużono do około 30 listopada 2020 r.

Ponadto, rezerw nie utworzono także dla umów zawartych na obsługę prawną na prowadzenie spraw sądowych, co dotyczyło:

- umowy nr U/494/GM/1504/15 z dnia 10 sierpnia 2015 r. zawartej pomiędzy Gminą Świętochłowice, przez p. Bartosza Karcza – Pierwszego Zastępcę Prezydenta Miasta Świętochłowice oraz Naczelnika Wydziału Ekologii i Gospodarki Odpadami a (...) Kancelarią Adwokatów i Radców Prawnych Spółka komandytowa.

Przedmiotem umowy było reprezentowanie Miasta przed sądem w związku z odstąpieniem od umowy U/K/1/GM/1/14, która dotyczyła zadania „Oczyszczanie i zabezpieczenie przed wtórną degradacją stawu Kalina oraz rewitalizację terenu przyległego”. W przypadku korzystnego dla Zamawiającego zawarcia ugody Wykonawca miał otrzymać 5% wartości sporu, ale nie więcej niż 94.900,00 zł.

- umowy nr U/404/WOR/1530/19 z dnia 12 listopada 2019 r. zawartej pomiędzy Gminą Świętochłowice, podpisanej przez p. Daniela Beger – Prezydenta Miasta Świętochłowice, a Kancelarią Radcy Prawnego (...). Umowa dotyczyła zlecenia prowadzenia sprawy o zapłatę z powództwa (...) S.A. W przypadku prowadzenia sprawy przed Sądem II instancji wynagrodzenie ustalono na 50% wynagrodzenie kwoty należnego za prowadzenie sprawy przez Sądem I instancji, które wynosiło 40.000,00 zł.

- umowa nr U/385/WOR/1481/19 z dnia 24 października 2019 r. pomiędzy Gminą Świętochłowice, podpisana przez p. Daniela Beger – Prezydenta Miasta Świętochłowice, a Kancelarią Radcy Prawnego (...). Umowa dotyczyła prowadzenia sprawy o zapłatę z powództwa (...) Sp. z o.o. w Zabrze, przed Sądem I instancji za wynagrodzeniem w wysokości 16.000,00 zł. Wynagrodzenie za prowadzenie sprawy przed Sądem II instancji miało wynieść 50% ww. wynagrodzenia należnego za prowadzenie sprawy w I instancji.

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach wyjaśnili, że w księgach Urzędu nie widnieją rezerwy na powyższe tytuły z powodu nieposiadania dokumentów, na podstawie których można byłoby takowe ująć.

Zgodnie z postanowieniami Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych, zawartymi w załączniku nr 4 do zarządzenia Nr 363 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie Polityki rachunkowości obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach z późniejszymi zmianami, a następnie w załączniku nr 9 do zarządzenia Nr 658/2019 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 31 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia tekstu jednolitego Polityki rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, za terminowe dostarczanie dokumentów finansowych (w tym umów) do Wydziału Finansowego odpowiedzialni byli naczelnicy wydziałów merytorycznych.

Za zorganizowanie rachunkowości jednostki odpowiadała p. Monika Tetla – Skarbnik Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 3

Utworzyć rezerwy w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach na znane jednostce ryzyko z tytułu toczących się spraw sądowych celem prawidłowego ustalenia wartości pasywów na dzień bilansowy, stosownie do art. 35d ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór na naczelnikami wydziałów merytorycznych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w zakresie terminowego przekazywania umów powodujących postanie zobowiązania Miasta Świętochłowice, mając na uwadze art. 68 ust. 1 i 2 oraz 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- *W okresie od 2018 r. do 2020 r. (do dnia zakończenia kontroli), w jednostce Urząd Miejski w Świętochłowicach nie zaprowadzono ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat na koncie pozabilansowym 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, a dotyczących umów wieloletnich.*

Naruszono tym zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.).

Było to również niezgodne z opisem funkcjonowania ww. konta w Zakładowym Planie Kont dla jednostki budżetowej stanowiącym załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 363 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 5 lipca 2012 r. w sprawie Polityki rachunkowości obowiązującej w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach z późniejszymi zmianami, a następnie w załączniku nr 3 do zarządzenia Nr 658/2019 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 31 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia tekstu jednolitego Polityki rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach, zastąpionego zarządzeniem Nr 481/2020 Prezydenta Miasta

Świętochłowice z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu polityki rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

Zgodnie z przepisami, konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat oraz niewygasających wydatków, które mają być zrealizowane w latach następnych. Na stronie Wn konta 999 ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich przeznaczonych do realizacji w roku bieżącym. Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych. Ewidencja szczegółowa do konta 999 jest prowadzona według podziałek klasyfikacyjnych i powinna zapewnić w szczególności ustalenie kwoty niewygasających wydatków. Na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych.

Zgodnie z art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), plany kont dla jednostek budżetowych powinny uwzględniać ujmowanie wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów – także zaangażowanie środków.

Powyższe dotyczyło następujących umów oraz wynikających z nich wydatków przyszłych lat:

- U/631/GOU/1761/2018 - okres obowiązywania umowy od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r., kwota wydatków obciążających budżet roku 2019: 2.900,72 zł, kwota wydatków obciążających budżet roku 2020: 1.718,80 zł,*
- U/355/RPS/2195/2019 - okres obowiązywania umowy od 1 października 2019 r. do 30 czerwca 2020 r. Kwota wydatków obciążających budżet roku 2020: 14.000,00 zł,*
- U/4/WFE/7/2018 - okres obowiązywania umowy od 03.12.2018 r. do 30 czerwca 2019 r.; kwota wydatków obciążających budżet roku 2019: 2.625,00 zł,*
- U/446/WIN/1746/19 - okres obowiązywania umowy od 23 grudnia 2019 r. do 8 grudnia 2020 r., kwota wydatków obciążających budżet roku 2020: 7.500,00 zł*
- U/425/IR/1232/2018 - okres obowiązywania od 10 sierpnia 2018 r. do 05 stycznia 2019 r., kwota wydatków obciążających budżet roku 2019 r.: 844.948,77 zł.*

Pracownicy Urzędu Miejskiego wyjaśnili, że z ww. umów na koncie 999 nie zostały ujęte kwoty stanowiące ich wartość, z uwagi na fakt, że w programie nie ma możliwości wprowadzenia planu finansowego lat przyszłych, w przypadku umów zawartych na okresy dłuższe niż rok budżetowy system nie generuje dokumentu, na podstawie którego można dokonać zapisów na koncie 999.

Za prowadzenie ksiąg rachunkowych Urzędu Miejskiego odpowiedzialny był Główny Księgowy. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Monika Tetla – Skarbnik Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 5

Zapewnić prowadzenie w księgach rachunkowych Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach ewidencji do konta 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, stosownie do zasad funkcjonowania ww. konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza

granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) oraz Zakładowego Planu Kont stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia Nr 481/2020 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wprowadzenia jednolitego tekstu polityki rachunkowości dla Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

W zakresie sprawozdawczości:

- *W sprawozdaniach jednostkowych Rb-Z za I i II kw. 2020 r. sporządzonych z ksiąg Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach nie wykazano zobowiązań z tytułu odroczenia terminu zapłaty rekompensaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi, części rat za I i II kw. 2020 r., co było niezgodne z § 4 oraz § 9 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2014 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1774). Sprawozdania jednostkowe sporządzane są przez kierownika jednostki na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki. W części D sprawozdania Rb-Z dotyczącej danych o krótkoterminowych zobowiązaniach wynikających z umów nienazwanych związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych wykazuje się w wierszach A i B krótkoterminowe zobowiązania według wartości nominalnej wynikające z umów nienazwanych dotyczących zrestrukturyzowanych lub przejętych przez instytucje finansowe kredytów handlowych, przez które rozumie się krótkoterminowe zobowiązania powstające w wyniku bezpośredniego udzielenia przez dostawców lub producentów odroczenia terminu zapłaty za transakcje dotyczące usług, wyrobów i robót budowlanych. Są to zobowiązania, które nie są wykazywane w części A.*

Powyższe dotyczyło odroczenia zapłaty rekompensat udzielonych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami w Świętochłowicach sp. z o.o. w kwotach:

- *445.956,21 zł stanowiącą część rekompensaty za I kw. 2020 r., zapłaconą w dniu 29 maja 2020 r., po uprzednim uzyskaniu zgody od MPGK na odroczenie terminu płatności do dnia 30 maja 2020 r., pierwotny termin zapłaty ustalony był na dzień 31 marca 2020 r.,*
- *390.000,00 zł stanowiącą część rekompensaty za II kw. 2020 r., zapłaconą 9 lipca 2020 r. po uprzednim uzyskaniu zgody od MPGK na odroczenie terminu płatności do dnia 31 sierpnia 2020 r., pierwotny termin zapłaty ustalony był na dzień 30 czerwca 2020 r.*

Sporządzenie sprawozdań Rb-Z jednostkowych należało do Głównego Specjalisty w Wydziale Finansowym. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach. Sprawozdania za I i II kw. podpisali p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice oraz Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie wykazywania zobowiązań z tytułu odroczenia terminu zapłaty rekompensaty za zagospodarowanie odpadów komunalnych w sprawozdaniu Rb-Z, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 4 i § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych

w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2396) oraz § 9 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 ust. 2 pkt 3 oraz art.69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie regulowania zobowiązań:

- *W latach 2019 - 2020 (do dnia kontroli), nieterminowo uregulowano zobowiązania wobec dwóch kontrahentów, co było niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2017 r., poz. 2077 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisu, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.*

Powyższe dotyczyło:

- *zobowiązań na rzecz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii na kwotę 974.801,00 zł z tytułu zaliczki części zmiennej składki członkowskiej należnej za miesiąc maj 2020 r., której termin płatności upłynął 15 maja 2020 r. Termin płatności ww. składki wynikał z treści Statutu Związku, zgodnie z którym część stała składki rocznej miała być płatna w 12 równych, miesięcznych ratach do 15 dnia każdego miesiąca.*

Miasto Świętochłowice zwróciło się do Przewodniczącego Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii pismem z dnia 13 maja 2020 r. o odroczenie terminu płatności. W odpowiedzi Przewodniczącego Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z dnia 16 czerwca 2020 r. odroczone termin płatności zaliczek części zmiennej składki członkowskiej za maj 2020 r. do dnia 31 października 2020 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, pismem z dnia 6 maja 2020 r. Naczelnik Wydziału Komunikacji przygotował dyspozycję przekazania kwoty 974.801,00 zł na konto Związku Metropolitalnego z tytułu części zmiennej składki rocznej za miesiąc maj 2020 r. Składka nie została uregulowana z powodu braku płynności finansowej. Ponadto wyjaśniono, że powstanie zobowiązania wymagalnego było następstwem wystąpienia trudnej sytuacji w jakiej znalazła się Gmina Świętochłowice, spowodowanej nagłym spadkiem wysokości osiąganych dochodów, powstałym w skutek utrzymującego się stanu epidemiologicznego, a spadek dochodów własnych był widoczny już w miesiącu kwietniu.

- *zobowiązań wymagalnych z tytułu robót budowlanych, które wynosiły: na dzień 1 marca 2019 r. kwotę 446.046,71 zł oraz na dzień 4 kwietnia 2019 r. kwotę 416.398,72 zł. Powyższe zobowiązania dotyczyły realizacji umowy nr 57/IK/272/ZP/2018 z dnia 14 sierpnia 2018 r. (wraz z aneksem nr 1 z dnia 14 grudnia 2018 r. oraz nr 2 z dnia 28 grudnia 2018 r.) na realizację zadania pod nazwą „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 10 oraz remont i malowanie elewacji Miejskich placówek oświatowych w Świętochłowicach wraz z robotami towarzyszącymi”. Zobowiązania wymagalne wynikały z faktur:*

- nr 01/11/2018 z dnia 15 listopada 2018 r. na kwotę brutto 446.046,71 zł, płatnej po udzielonych prolongatach do dnia 28 lutego 2019 r., faktycznej zapłaty faktury dokonano w terminach: 13 marca 2019 r. – 46.046,71 zł., 28 marca 2019 r. – 50.000,00 zł, 29 marca

2019 r. – 100.000,00 zł, 3 kwietnia 2019 r. – 50.000,00 zł, 11 kwietnia 2019 r. – 100.000,00 zł, 29 kwietnia 2019 r. 100.000,00 zł

- nr 02/03/2019 z dnia 4 marca 2019 r., na kwotę 216.398,72 zł, płatna do 3 kwietnia 2019 r., faktycznej zapłaty faktury dokonano w terminach: 7 maja 2019 r. – 100.000,00 zł oraz 10 maja 2019 r. – 116.398,72 zł.

W związku z nieterminową zapłatą ww. faktur zapłacona została nota odsetkowa nr 0001/19 z dnia 15 maja 2019 r. na kwotę 14.610,21 zł. Liczba dni zwłoki wynosiła od 35 do 133 dni.

Ponadto, w latach 2019 - 2020 do dnia kontroli, jednostki organizacyjne Miasta Świętochłowice nieterminowo regulowały zobowiązania, z tytułu: składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (zwany dalej ZUS). Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300 z późn. zm.), płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, nie później niż do 5 dnia następnego miesiąca dla jednostek budżetowych.

Zgodnie z zestawieniem danych o terminach płatności składek ZUS w jednostkach organizacyjnych przygotowanym przez pracowników Urzędu, powyższe dotyczyło:

- czterech jednostek organizacyjnych Miasta Świętochłowice:
  - Przedszkola Miejskiego Nr 3 - składki za 10/2019 i 11/2019 odpowiednio w kwocie 21.784,68 zł oraz w kwocie 19.777,40 zł uregulowano w dniach 31 grudnia 2019 r., 8 stycznia 2020 r. i 15 stycznia 2020 r., tj. w okresie od 31 do 72 dni po terminie.
  - Zespołu Opieki nad Dziećmi w Wieku do Lat 3 - składki za 11/2019 w kwocie 26.360,70 zł uregulowano w dniu 30 grudnia 2019 r., tj. 25 dni po terminie;
  - Centrum Integracji Społecznej - składki za 11/2019 w kwocie 18.969,97 zł uregulowano w dniu 31 grudnia 2019 r., tj. 26 dni po terminie;
  - Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - składki za 11/2019 w kwocie 26.583,23 zł uregulowano w dniu 31 grudnia 2019 r., tj. 26 dni po terminie.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, jednostki dokonały wpłaty składki przed rozpatrzeniem wniosków o odroczenie terminu zapłaty składek ZUS, a następnie nie doszło do podpisania umowy, ponieważ ZUS uznał wnioski za bezprzedmiotowe. Jednostkom zostały naliczone odsetki za zwłokę.

- 31 jednostek organizacyjnych w 2019 r. oraz 34 jednostek organizacyjnych w 2020 r, które występowały do ZUS o odroczenia terminu płatności składek. Umowy o odroczeniu terminu płatności składek zostały podpisane za: maj 2019 r. - w lipcu 2019 r.; za: lipiec 2019 r. i sierpień 2019 r. - w październiku 2019 r.; za: listopad 2019 r. i grudzień 2019 r. - w styczniu 2020 r. i w lutym 2020 r. oraz za kwiecień 2020 r. i maj 2020 r. - w lipcu 2020 r.

Zobowiązania wymagalne jednostek organizacyjnych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wynosiły:

według stanu na 30 czerwca 2019 r. kwotę 660.377,08 zł,

według stanu na 30 września 2019 r. kwotę 738.029,66 zł,

według stanu na 31 grudnia 2019 r. kwotę 450.552,79 zł,

według stanu na 30 czerwca 2020 r. kwotę 69.227,57 zł.

Ww. zobowiązania wymagalne nie zostały wykazane w sprawozdaniach jednostkowych, sporządzonych przez jednostki, a następnie zbiorczych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia:

30 czerwca 2019 r. - w kwocie 615.263,77 zł,

30 września 2019 r. - w kwocie 680.642,27 zł,

31 grudnia 2019 r. - w kwocie 450.552,79 zł

30 czerwca 2020 r. - w kwocie 69.227,57 zł

oraz w ww. kwotach w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II kwartału 2019 r., III kwartału 2019 r. w kwocie 680.642,27 zł, wg stanu IV kwartału 2019 r. w kwocie 450.552,79 zł oraz wg stanu na koniec II kwartału 2020 r. w kwocie 69.227,57 zł.

W powyższych sprawozdaniach:

- Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego: za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2019 r. - Zespół Opieki Nad Dziećmi w wieku do Lat 3 wykazał zobowiązania wymagalne w kwocie 24.848,79 zł oraz Centrum Integracji Społecznej wykazał zobowiązania wymagalne w kwocie 20.264,52 zł, za okres od początku roku do dnia 30 września 2019 r. - Zespół Opieki Nad Dziećmi w wieku do Lat 3 wykazał zobowiązania wymagalne w kwocie 19.031,24 zł oraz Centrum Integracji Społecznej wykazał zobowiązania wymagalne w kwocie 38.356,15 zł;

- w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji:

wg stanu na koniec II kwartału 2019 r. Zespół Opieki Nad Dziećmi w wieku do Lat 3 wykazał zobowiązania wymagalne w kwocie 24.848,79 zł oraz Centrum Integracji Społecznej wykazał zobowiązania wymagalne w kwocie 20.264,52 zł,

wg stanu na koniec III kwartału 2019 r. Zespół Opieki Nad Dziećmi w wieku do Lat 3 wykazał zobowiązania wymagalne w kwocie 19.031,24 zł oraz Centrum Integracji Społecznej wykazał zobowiązania wymagalne w kwocie 38.356,15 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu, na powyższe niewykazanie nieterminowo regulowanych zobowiązań wobec ZUS wpłynęła opinia prawna, w której uznano, że na skutek złożenia wniosku przed upływem terminu wymagalności roszczenia, skutek zawarcia takiej umowy działa wstecz od dnia złożenia wniosku.

Kontroli sprawozdań jednostkowych jednostek organizacyjnych w Urzędzie dokonują pracownicy Wydziału Finansowego Referatu Budżetu Miasta zgodnie z zakresem czynności.

Sprawozdania (zbiorcze) Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2019 r., za okres od początku roku do dnia 30 września 2019 r. oraz za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. podpisali: p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice oraz p. Monika Tetla – Skarbnik Miasta.

Sprawozdanie (zbiorcze) Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2020 r. podpisali: p. Sławomir Pośpiech – z up. Prezydenta Miasta Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice oraz p. Monika Tetla – Skarbnik Miasta.

Sprawozdanie (zbiorcze) Rb-Z kwartalne o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II kwartału 2019 r. podpisali: p. Sławomir Pośpiech

– z up. Prezydent Miasta Zastępca Prezydenta Miasta Świętochłowice oraz p. Monika Tetla – Skarbnik Miasta.

Sprawozdania (zbiorcze) Rb-Z kwartalne o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec III kwartału 2019 r., wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r., wg stanu na koniec II kwartału 2020 r. podpisali: p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice oraz p. Monika Tetla – Skarbnik Miasta.

Powyższe nieprawidłowości dotyczące nieterminowego regulowania zobowiązań stwierdzono również w trakcie poprzednich kontroli kompleksowych gospodarki finansowej Miasta Świętochłowice, co znalazło odzwierciedlenie w wystąpieniach Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, Znak: WK-6100/44/4/14/15 z dnia 15 maja 2015 r. oraz Znak: WK-610/46/4/18/19 z dnia 16 kwietnia 2019 r.

Stosownie do art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, za prawidłową gospodarkę finansową Miasta Świętochłowicach odpowiedzialność ponosił p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice.

Sprawowanie nadzoru nad prawidłowym wykonywaniem budżetu Miasta należało do obowiązków p. Moniki Tetla – Skarbnika Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 7

Zapewnić utrzymanie płynności finansowej pozwalającej w szczególności terminowo regulować zobowiązania w celu niedopuszczenia do powstania kolejnych zobowiązań oraz zapłaty odsetek, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.), art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 266).

W zakresie dotacji:

– *W latach 2019 - 2020 (do dnia zakończenia kontroli) dotacje dla dwóch niepublicznych przedszkoli oraz szkoły publicznej, prowadzonej przez osobę prawną, zostały ujęte w planie finansowym Miejskiego Zarządu Oświaty w Świętochłowicach, zamiast w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach.*

Powyższe naruszało art. 249 ust. 4 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.), zgodnie z którym w planie finansowym urzędu jednostki samorządu terytorialnego ujmuje się dotacje przekazywane na rzecz innych jednostki samorządu terytorialnego oraz pozostałe dotacje.

Z planu finansowego Miejskiego Zarządu Oświaty w Świętochłowicach przekazano dotacje dla:

- *Salezjańskiego Zespołu Szkół Publicznych „DON BOSCO”*
  - *na 2019 r. na kwotę 4.686.933,05 zł,*
  - *na 2020 r. (do dnia 31 lipca) - 3.129.314,91 zł,*
- *Niepublicznego Przedszkola „KOLORADO” (Punkt Przedszkolny)*
  - *na 2019 r. na kwotę - 1.339.874,44 zł*
  - *na 2020 r. (do dnia 31 lipca) – 947.988,32 zł*
- *Niepublicznemu Przedszkolu „PINGWINKI”*

- na 2019 r. na kwotę - 339.269,43 zł
- na 2020 r. (do dnia 31 lipca) - 305.389,95 zł.

Zgodnie z wyjaśnieniami, dotacje dla ww. jednostek były ujmowane w planie finansowym i przekazywane były publicznej szkole na podstawie art. 25 ust. 1 oraz niepublicznym przedszkolom na podstawie art. 12 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

Ponadto, Miejski Zarząd Oświaty posiadał zobowiązania wymagalne, które powstały z powodu nieterminowo przekazanych dotacji należnych na 2019 r. Salezjańskiemu Zespołowi Szkół Publicznych „DON BOSCO”, za okresy:

- październik 2019 r. – przelewu dotacji dokonano w dniu 24 października 2019 r. w kwocie 366.488,26 zł, tj. 4 dni po terminie, natomiast w dniu 20 grudnia 2019 r. przekazano pozostałą należną kwotę dotacji w wysokości 50.000,00 zł, tj. 54 dni po terminie;
- listopad 2019 r. przelewu dotacji dokonano w dniu 20 listopada 2019 r. na kwotę 379.258,24 zł, natomiast pozostałą należną kwotę dotacji przekazano w dniu 20 grudnia 2019 r. w wysokości 50.000,00 zł, tj. 30 dni po terminie;
- grudzień 2019 r. przelewu dotacji dokonano w dniu 16 grudnia 2019 r. na kwotę 124 883,61 zł, tj. 1 dzień po terminie, natomiast pozostałą należną kwotę dotacji przelano w dniu 20 grudnia 2019 r. w wysokości 430.451,84 zł, tj. 5 dni po terminie.

Zgodnie z danymi wynikającymi ze sprawozdania jednostkowego Rb-28S za 2019 r. sporządzonymi przez MZO, poniesiono wydatki z tytułu odsetek w rozdziale 75085, § 4580 na kwotę 24.883,00 zł. Odsetki dotyczyły nieterminowo regulowanych zobowiązań z tytułu dotacji na lata 2018-2019.

Stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Przyczyną poniesienia wydatków z tytułu odsetek w 2019 roku, jak wyjaśnił p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowic, był brak środków w budżecie Miasta na dotacje dla „DON BOSCO” za 2018 rok. Zobowiązania wymagalne dotyczyły zaległości za 2018 rok.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników MZO, udzielonymi p. Danielowi Beger – Prezydentowi Miasta Świętochłowic, przyczyną nieterminowych uregulowań zobowiązań z tytułu dotacji dla SZSP „Don Bosko” za październik, listopad i grudzień 2019 r. był brak środków w planie finansowym na 2019 rok. Po dokonanych zmianach na wniosek kierownika MZO w planie finansowym zaległości zostały uregulowane.

Zadania w zakresie przygotowania danych do planów finansowych jednostek budżetowych oraz opracowania wytycznych do ich realizacji należały do pracowników Wydziału Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik tego Wydziału.

Wniosek nr 8

Ujmować dotacje dla niepublicznych jednostek oświatowych w planie finansowym Urzędu Miejskiego w Świętochłowicach w wysokości pozwalającej na terminowe regulowanie zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt. 3, art. 249 ust. 4 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

W zakresie ustaleń organizacyjnych:

- *Od października 2019 r. do dnia zakończenia kontroli w Urzędzie Miasta Świętochłowice nie zatrudniono pracownika na stanowisku Sekretarza Miasta. Powyższym naruszono art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282), zgodnie z którym utworzenie stanowiska sekretarza gminy jest obligatoryjne. Zgodnie z art. 1 a nabór kandydatów na wolne stanowisko sekretarza przeprowadza się nie później, niż w ciągu 3 miesięcy od zwolnienia stanowiska.*

W Regulaminie Organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem Nr 3/2020 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 7 stycznia 2020 r. ze zmianami oraz poprzednio zarządzeniem Nr 604/2018 Prezydenta Miasta Świętochłowice z dnia 28 grudnia 2018 r. ze zmianami, przewidziano stanowisko Sekretarza. Stanowisko Sekretarza Miasta Świętochłowice zostało zwolnione z dniem 30 września 2019 r. w związku z odejściem pracownika zatrudnionego dotychczas na tym stanowisku na emeryturę. We wskazanym powyżej okresie został ogłoszony nabór na wolne stanowisko urzędnicze – Sekretarza Miasta Świętochłowice.

Z wyjaśnień Prezydenta Miasta Świętochłowice wynika, że w okresie od miesiąca października 2019 r. do sierpnia 2020 r. przeprowadzono trzy nabory na wolne stanowisko urzędnicze Sekretarza Miasta w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, gdzie pierwszy został ogłoszony w dniu 2 października 2019 r., ale nabór unieważniono na podstawie § 20 ust. 4 regulaminu naboru na wolne stanowisko urzędnicze w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach - informację o wyniku ogłoszono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w dniu 3 grudnia 2019 r. Drugi nabór ogłoszono 19 grudnia 2019 roku, który również unieważniono na podstawie § 20 ust. 4 regulaminu naboru na wolne stanowisko urzędnicze w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach, informację o wyniku ogłoszono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w dniu 29 kwietnia 2020 r. Trzeci nabór ogłoszono 27 maja 2020 roku i do Urzędu Miejskiego wpłynęła rezygnacja kandydata z rekrutacji na przedmiotowe stanowisko, taką informację o wyniku ogłoszono na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w dniu 24 lipca 2020 r. Zatem od dnia 1 października 2019 r. stanowisko Sekretarza Miasta w Urzędzie Miejskim w Świętochłowicach jest nieobsadzone natomiast zakres czynności Sekretarza Miasta wykonuje w ramach swoich obowiązków II Zastępca Prezydenta Miasta bez dodatkowego wynagrodzenia.

Stosownie natomiast do art. 5 ust. 1b powyżej wskazanej ustawy o pracownikach samorządowych, obsadzanie stanowiska sekretarza nie może nastąpić w drodze powierzenia pełnienia obowiązków. Natomiast w myśl art. 20 w związku z art. 4 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy o pracownikach samorządowych, pracownik samorządowy, który wykazuje inicjatywę w pracy i sumiennie wykonuje swoje obowiązki, może zostać przeniesiony na wyższe stanowisko (awans wewnętrzny), który może zostać dokonany jedynie w ramach tej samej grupy stanowisk, co dotyczy pracowników zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych.

Za organizację pracy Urzędu oraz gospodarkę finansową jednostki odpowiada p. Daniel Beger – Prezydent Miasta Świętochłowice.

Wniosek nr 9

Podjąć dalsze działania mające na celu zatrudnienie pracownika na stanowisku Sekretarza Miasta Świętochłowice, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W 2019 r. nieprawidłowo dokonano wymiaru urlopu wypoczynkowego przysługującego p. Soni Kwaśny – byłemu Pierwszemu Zastępcy Prezydenta Miasta Świętochłowice za 2018 r. w ilości 20 dni zamiast 26 dni, poprzez pominięcie przy ustaleniu okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu, okresu 8 lat z tytułu ukończenia szkoły wyższej. Powyższym naruszono art. 154 § 1 pkt 2 w związku z art. 155 § 1 pkt 6 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1040 z późn. zm.).*

Zgodnie z przytoczonymi przepisami, wymiar urlopu wynosi 26 dni, jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 10 lat. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu, wlicza się z tytułu ukończenia szkoły wyższej - 8 lat. Zgodnie z art. 171 § 1 ww. ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, w przypadku niewykorzystania przysługującego urlopu w całości lub w części z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy pracownikowi przysługuje ekwiwalent pieniężny.

Skutkiem powyższego było ustalenie nieprawidłowej liczby dni urlopu za 2018 r. przysługującego proporcjonalnie do przepracowanego czasu pracy, co następnie skutkowało naliczeniem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop za rok 2018 w zaniżonej wysokości.

Za przepracowany okres w 2018 r. za miesiąc listopad i grudzień ustalono pracownikowi urlop w ilości 4 dni, natomiast prawidłowa ilość dni urlopu przysługującego temu pracownikowi za rok 2018 przy wymiarze wynoszącym 26 dni w roku kalendarzowym wynosiła 5 dni.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną błędu w liczbie wymiaru urlopu było nieprzeliczenie przez system kadrowy informacji o wykształceniu pracownika, która to informacja wpływa na wymiar urlopu i automatycznie zwiększa jego ilość do 26 dni.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji czasu pracy wykonywał były Podinspektor w Wydziale Organizacyjnym, nadzór w tym zakresie sprawował Naczelnik ww. Wydziału.

Kontroli merytorycznej oraz zatwierdzenia do wypłaty listy płac dokonał p. Adam Trzebinczyk – Drugi Zastępcy Prezydenta Miasta.

Wniosek nr 10

Ponownie obliczyć ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla p. Soni Kwaśny – byłego Pierwszego Zastępcy Prezydenta Miasta Świętochłowice, mając na uwadze art. 154 § 1 pkt 2 w związku z art. 155 § 1 pkt 6 i art. 171 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1320 z późn. zm.) oraz dokonać stosownych rozliczeń.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji czasu pracy zgodnie z dokumentami źródłowymi, mając na uwadze art. 94 pkt 9a ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1320 z późn. zm.) oraz art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej

Elektronicznie podpisany przez Daniel Kołodziej